

4 D-ben a XII. kerület

2010. február 23-án a Budapest XII. kerületi Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény „Most térkép e táj...” elnevezésű térképkiállításának megnyitóján valóban térben és időben szemlélhetette meg a nagyszámú érdeklődő a helyi jellegzetességeket. A legkorábbi és az újabb s még újabb térképek bemutatták a kerület minden részét, főként hegyeinek (Szabadság-hegy, Széchenyi-hegy, János-hegy, Márton-hegy) és a Déli pályaudvar környékének múltját és jelenét. Szemlélni lehet a kerület évtizedről évtizedre bekövetkező kiépülését, gyarapodását és a főváros életébe illeszkedését. A gazdag gyűjtemény összeállítói nemcsak az időrendi növekedést, hanem az önszerveződés mozzanatait is láttatják. Képviselve vannak a helytörténet, a geológiai feltárás, a természetjárás, a barlangászat, a tájrendezés, a közlekedés legkülönbözőbb megnyilvánulásai valóságúen, tetszetősen és szakszerűen. Nemcsak régi és új térképeken, hanem levelezőlapok, fényképek, tablók és grafikák révén is meggyőződhet a látogató, milyen volt egykor ez a környék, hogyan fedezte fel és tette lakályossá a tájat a környék szépségét értékelő lakosság.

A megnyitón a kerület polgármestere, *Pokorny Zoltán* úgy is, mint a kultúrkörnyezet előljárója és úgy is, mint történelemtanár arról beszélt, hogy a kiállítás a minket környező térbeliségben és időbeliségben, a négy dimenzióban jeleníti meg a kerület képét. Ez a jelenben is tovább változik, pl. újra megnyílik a János-hegyen az Erzsébet-kilátó. Dr. Papp-Váry Árpád egyetemi tanár megnyitó előadásában a térképészek szerepét vázolta. Kiemelte, hogy az egyik tablón látható a Svábhegy (ma Szabadság-hegy) térképe, melyet a Műszaki Egyetem diákjai 1846-ban készítettek. A térkép az oktatás magas műszaki és művé-

szi színvonalát mutatja, s értéke, hogy olyan eljárás alkalmazását tükrözi, amely a gyakorlatban csak jóval később terjedt el, de 1846-ban már tanították: a szintvonalas domborzatábrázolást. Az előadó rámutatott arra is, hogy az egyik kiállított térkép képes dokumentálni olyan társadalmi eseményeket, mint pl. az 1951-ben a kerületből való lakosság-kitelepítést. Ugyanakkor látható itt az egyik legfrissebb hivatalos 1:10 000 méretarányú térkép, amely a nyomdatechnika legkorszerűbb terméke.

Növeli a szemlélő élvezetét egyes korok kerületi térképeinek digitális megtekinthetősége, amellyel válogatni lehet a térképek között, s kicsinyíteni-nagyítani lehet egyes térképek képernyős megjelenését.

Értéke a kiállításnak, hogy nemcsak képeket láthat a látogató, hanem a térképészeti felmérés régi és új műszereit valóságosan is. A dörzstustól a fajelig, a mérőasztaltól a légifényképekig megfogható közelségbe kerülnek ezek az eszközök.

A kiállítás létrehozásában kiemelkedő szerepet vállalt Noéh Ferenc műszaki egyetemi adjunktus, aki sok ötlettel, leleménnyel és gonddal szerkesztette össze a sok érdekes látnivalót. Nagyon hasznosak kis eligazító, ismertető táblácskái, amelyek minden szakember és érdeklődő számára jó ismertető nyújtanak a kiállított tárgyról, kiadványokról. Mellette több lelkes közreműködő, közöttük Kertész István tették a kiállítást széppé, hasznossá és érdekessé.

A kiállítás értesülésünk szerint az egész tavaszi szezonban ingyenesen látogatható hétköznaponként 10–16 óra között a Bp. XII. Beethoven u. 1/a. szám alatt. A budapestieknek és vidékről a fővárosba látogatóknak is ajánljuk figyelmébe.

Dr. Karsay Ferenc

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat,
hogy a Magyar Földmérési,
Térképészeti és Távérzékelési Társaság
programjairól, híreiről
rendszeresen tájékozódhatnak honlapunkon is.

www.mfttt.hu

MFTTT vezetőség

